

Маргу забрали з Будинку дитини, коли їй виповнилося три місяці.

Був переддень Нового року, і Сергій Вікторович Федоров віз у таксі закутану в теплу ковдру дівчинку з радісним відчуттям початку нового життя. Дружина чекала вдома, відпрохавшись надвечір з роботи, щоб усе приготувати для маленької доньки. Тієї ж ночі в неї мало бути чергування в лікарні — вона працювала хірургічною медсестрою...

Узяти дитину в сім'ю, яка помалу ставала нестійкою спільнотою двох надто різних людей, було ідеєю Сергія, і то зовсім несподіваною. Дружина зреагувала моментально — холоднувато й здивовано.

— Ти так хочеш дітей? Бідолаха... Я ж тебе одразу попередила, коли ми вирішили одружитися, — народжувати я не згодна! То не для мене. Хто доглядатиме нашу дитину? Хто годуватиме, гулятиме з нею, хто, врешті, виховуватиме? Ми обоє постійно зайняті...

Вона мовила «нашу», а не «оту» — і це вже дещо означало. Тож Сергій палко промовив:

— Моя мама вже на пенсії, вона нам допоможе на початку.

— Твої батьки, Сергію, чудові люди, чуйні, добрі, та в них своє життя. Ти захотів дитину? — повторила Олександра. — То чому б тобі не народити її десь на стороні? Знайди собі молоду, здорову, сильну жінку... я не проти, жодного докору не почувеш.

— Ото нісенітниця! Як ти можеш, Сашо? — Він скривився й потягся до цигарок на столику.

Вони сиділи в кухні за вечірнім чаєм, де відбувалися в них усі серйозні розмови. Стояло літо, вікно було відчинене, комашня вже набилася в матовий плафон під стелею.

— Ми разом уже вісім років, я тебе люблю й ціную, мені не потрібна інша. Перешкод, щоб мати дітей, теж немає: ти створена для материнства, і зволікати з цим безглуздо.

— Ні! — відрізала Олександра й теж схопилася за сигарету. Пальці в неї тремтіли.— І ти чудово знаєш чому. Я все пояснила. Навіщо це тобі? Не розумію...

Проте він таки вмовив дружину. Не відразу, крапля по краплі, вельми обережно, давши їй повпіратися, показати характер. Зрештою Олександра здалася, бо в Сергія вистачило розуму поступитися їй правом остаточного вибору.

Одного разу вона раптом заявила Федорову: «Я згодна. Але всю матеріальну й моральну відповідальність за цей крок береш на себе ти...» У тому відіграв свою роль факт, що з пологового відділення центральної дитячої лікарні, де працювала Олександра, двадцять п'ятого вересня, щойно прийшовши до тям після важких пологів, утекла породілля, покинувши новонароджену руденьку дівчинку. Три шістсот, п'ятдесят два сантиметри від маківки до п'ят, абсолютно здорову й надзвичайно спокійну.

Юну матусю «швидка» доправила з обласної глибинки без документів, підібравши на узбіччі траси. Зігнувшись у три погібелі й тримаючись за живіт, вона намагалася голосувати, але ніхто не зупинявся. У панянки вже й води відійшли. Волею долі з екстреного виклику на тій самій машині поверталася Марта Янівна Куйжель, завідувачка хірургічного відділення. Везла вона шестирічного хлопчину з защемленням пахової грижі, а з ним — розгублену, заплакану матір. Породіллю посадили в мікроавтобус до цієї компанії, і водій увімкнув сирену.

Коли за тиждень ніхто так і не поцікавився новонародженою, її назвали на честь завідувачки — Мартою, дали перше-ліпше прізвище й відправили до Будинку дитини.

Олександра всю цю історію дізналася від безпосереднього начальства, яке обурено прокоментувало: «Ну от що за блядь! А дитинка ж чудова. Не було б мені стільки, скільки зараз, узяла б не вагаючись...»

Ще якийсь час пішов на вагання, сумніви, таємну поїздку — глянути на цю саму Марту. Там Олександра з деяким переляком виявила, що дівчинка дуже схожа на Смагіних — усі вони рудуваті; а тонкою шкірою та впертим виразом очей — на неї саму.

Було трохи клопотів з оформленням документів, та через три місяці в них із Сергієм з'явилася дочка — Марта Сергіївна Федорова. Рідна лікарня постачала все потрібне, навіть грудне молоко на початку, а свекруха Віра Андріївна з'явилася в домі вже наступного ранку. Вона допомагала няньчити дівчинку всі дні, крім вихідних, — годувала її, гуляла й віддавала прийомним батькам тільки на ніч. Коли Сергій помітив, що його мати втомлюється й не завжди справляється, на три дні стала приходити чужа нянька.

Життя налагодилося й зацокало, як механізм. Увесь вільний час Федоров присвячував дочці, Олександра видавалася спокійною, незвично жвавою, помолоділою, і Сергій сподівався, що вона прив'яжеться до Марти. А може, наважиться й на свою дитину.

Так тривало до весни.

У середині квітня, опівдні в неділю, коли Федоров збирався на прогулянку з дочкою, зненацька залунала трель дверного дзвінка. Дзвонили різко й наполегливо.

Олександра пішла відчинити — і він почув її приглушений радісний зойк. Дівчинка, одягнена для прогулянки в строкатий комбінезончик, уже напівсиділа у візку, а сам він, натягнувши куртку, нахилився взути черевики й був спиною до дверей.

Коли Сергій випростався й глянув, його дружина міцно обіймала невисокого молодика в шкіряній кепці та плащі — синьому, ніби припорошеному пилом, а може, й вигорілому; її плечі під фланеллю домашнього халата ходили ходором.

Нарешті Олександра відірвалася від гостя, який тим часом із ревнивою цікавістю роздивлявся Сергія. Очі в нього

виявилися прозорі, зеленкуваті, швидкі й гострі, як в оцінювача у ломбарді.

— Сергію,— аж трохи задихаючись, вигукнула дружина,— Валюша приїхав... Любий мій!

Кого стосувалися останні, мало не зі сльозою мовлені слова, він одразу не зрозумів, лише за хвилину здогадався, що перед ним молодший брат Олександр — Валентин Смагін. Сергій нечітко пам'ятав його з нечисленних сімейних фото, що зберігались у дружини.

— Нам уже час,— пробурчав Федоров замість вітання, однак енергійно потрусив простягнену долоню шуряка.

Через три години дружина постала перед ним зовсім іншою людиною.

На обережне питання, чи надовго завітав дорогий гість, вона відрізала, що то не його собача справа.

— Зачекай, Сашо, не гнівайся, я ж по-доброму запитав. Я розумію, що ти скучила за братом, проте ж у нас дитина... Можна було й попередити, а не валитися як сніг на голову!

— Я нікому з родичів не писала про Марту. Він не в курсі. Що любив у ній Сергій, то це відхідливість. Голос дружини звучав уже зовсім спокійно.

— Ну добре. То, може, ти тепер відповіси на моє питання?

— Валентин приїхав назавжди.

— Як це? — розгубився Федоров.— Де ж твій брат житиме? Він-бо вже не хлопчик, йому далеко за тридцять, якщо судити з зовнішності.

— Валентин молодший за мене на п'ять років. А мені, як тобі добре відомо, любий мій, у січні виповнилося тридцять два...— Вона знову почала розпалюватися.— Він утомився, ціставався кілька діб, з пересадками... За тридцять... Це ж треба! І прошу тебе — не галасуй у домі! Я поклала його в нашій спальні, братові необхідно відпочити... Марта в бабусі?

— Так. До вечора.

— Нагодували?

— А як ти гадаєш?